

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

Datum 2010-08-04
DNR B3.3-0461/2007

”Grannars samverkan och samarbete med sin närpolis är en metod att minska det vi kallar vardagsbrottsligheten. Inbrott i bostäder, bilar, förråd och andra utrymmen liksom skadegörelse är exempel på sådan brottslighet. Grannsamverkan har också betydelse för tryggheten i området. Det ökar självklart känslan av trygghet att veta att grannar bryr sig om varandra och varandras egendom. Ring först till polisen när något händer! Svenska och internationella erfarenheter visar att människor när något händer - ringer någon annan (anhörig, vän eller annan i bekantskapskretsen) innan man ringer polisen. Ring oss först så vinner vi värdefull tid! ”

Carin Götblad länspolismästare Stockholms län och
Gotland

Slutrapport ”Nytt tänk mot bostadsinbrott i miljonprogramsområde”

Bakgrund

Under 2007 sökte Spånga-Tensta Stadsdelsförvaltning medel från det Brottsförebyggande Rådet för att utveckla nya metoder i syfte att minska bostadsinbrotten. Den övergripande målsättningen med projektet ”Nytt tänk mot bostadsinbrott i miljonprogramsområde” har varit att få igång en fungerande grannsamverkan i Tensta/Hjulsta.

Spånga-Tensta stadsdel i nordvästra Stockholm består av två vitt skilda delar Spånga och Tensta. Spånga är ett område där boende har en medelinkomst, utbildningsnivå och förvärvsfrekvens som ligger över Stockholm stads snitt. Stora delar av Spånga är villabebyggelse och det är vanligt att de boende äger sin bostad. I Tensta är medelinkomsten, utbildningsnivån och förvärvsfrekvensen långt under medel för Stockholm Stad. Tensta är ett miljonprogramsområde med företrädesvis hyresrätter i flerfamiljshus. Stockholms stads trygghetsundersökning som presenterades 2008 visar också stora skillnader mellan när det gäller människors upplevda trygghet.

I Spånga finns det sedan några år en verksamhet, Grannstöd Spånga-Tensta. Grannstöd Spånga-Tensta som består av ett 70-tal volontärer är ett komplement till Grannsamverkan. Grannstöd Spånga-Tensta tar sig runt med bil och till fots och är synliga i våra bostadsområden.

De observerar och rapporterar det som behöver åtgärdas i utemiljön, exempelvis trasiga lampor, skrotbilar, klotter och annan skadegörelse. Målet med verksamheten är att förebygga brott och inspirera de boende att själva bli bättre uppmärksamma och åtgärda sin miljö för ökad trygghet och trivsel. Den är uppskattad av de boende och har stor betydelse för det brottsförebyggande arbetet i området. Grannstöds närvaro gör att fler boende känner trygghet, blir medvetna och engagerar sig i brottsförebyggande frågor.

En fungerande grannsamverkan skulle också komplettera det arbete som föreningen Fastighetsägare i Järva och bostadsbolag bedriver. Föreningen och dess medlemmar arbetar systematiskt med trygghetsbesiktningar i syfte att göra det svårare för tjuven att bryta sig in i bostäder, källare.

Sammanfattning av projektet

Den första mars 2009 anställdes en projektledare på 10 tim i veckan. Under mars, april och maj 2009 genomfördes en inventering av redan pågående arbeten som är av brottsförebyggande karaktär. Efter kartläggningen har projektledaren fokuserat sitt arbete på att skapa förtroendefulla relationer med boende i Tensta/Hjulsta. Framst har projektledaren haft kontakt styrelsemedlemmar i de bostadsrättsföreningar som finns i området och förtroendevalda i några av de etniska föreningar som bedriver social verksamhet. Till sin hjälp har projektledaren haft styrelsen i Grannstöd, BRÅ-samordnaren i stadsdelen och brottsförebyggande närpolis från Södra Järva. Styrelsen för Grannstöd Spånga-Tensta har också fungerat som styrgrupp för projektet.

Öppna informationsmöten har ägt rum den 27 maj, den 17 juni, 8 juli 2009, 24 maj och 17 juni, 2010.

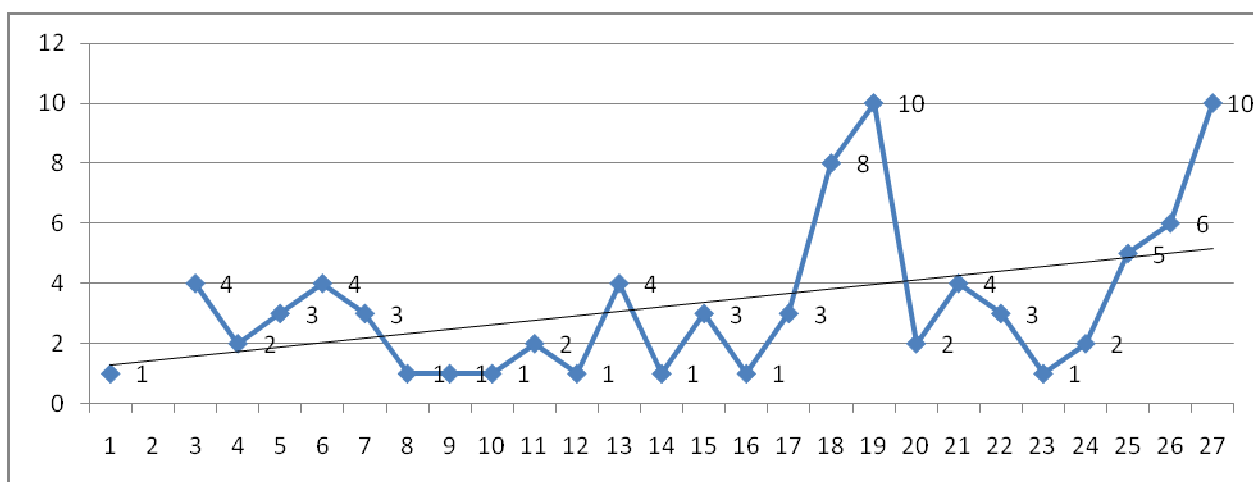
Resultat:

Fram till den 30 juni 2010 har grannstödarna från Spånga lyckats engagera fyra bostadsrättsföreningar i Tensta att börja patrullera sina egna bostadsområden på kvällarna. I Tensta finns SKB, HSB, Riksbyggen och en privat bostadsrättsförening, dessa äger tillsammans 27 % (1595 bostäder) av alla bostäder i området. Totalt finns 5895 bostäder i Tensta-Hjulsta¹. Ett riktigt gott exempel på en fungerande grannsamverkan i Tensta ska nämnas, SKB, Stockholms kooperativa bostadsförening, Dyvingegränd

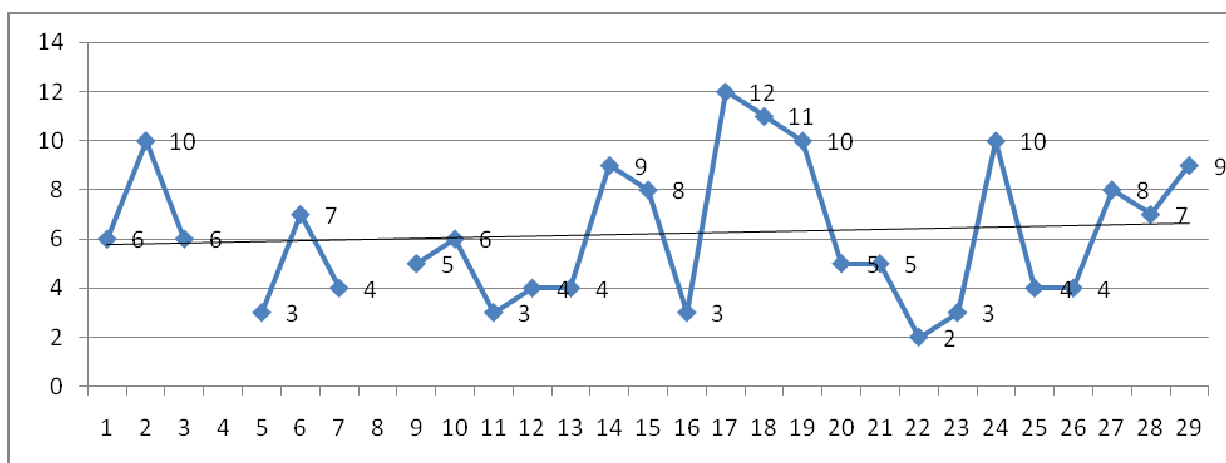
Några andra positiva resultat är att en fastighetsförvaltare, Tornet AB kommer att ge boende stöd i att organisera grannsamverkan och att Grannstöd Spånga-Tensta kommer fungera som modell vid uppstart. Grannstöd kontinuerligt under 2010 även kör i Tensta och Hjulsta. Projektet har möjliggjort möten mellan boende i Spånga och boende i Tensta. Detta är något som uppskattats av de som deltagit i dessa möten.

Det är annars tydligt att det krävs ett starkt engagemang på individnivå för att få igång grannsamverkan i hyreshusen. De flesta som projektledaren varit i kontakt med känner att de inte har ork och tid. Flera uttrycker uppgivet att de har försökt men att grannarna inte bryr sig.

Projektet har inte minskat antal lägenhetsinbrott i området, inbrotten har istället ökat under projektperioden. Den slutsats vi drar är att det kommer att ta tid att starta upp en fungerande grannsamverkan i Tensta/Hjulsta och att de insatser som har gjorts inte har nått ut till de stora boendegrupperna.

Statistik över antal bostadsinbrott i Tensta/Hjulsta vecka 27-53 2009

Statistik över antal bostadsinbrott i Tensta/Hjulsta vecka 1-29, 2010

Slutsatser

- Inbrottstjuvarna är oftast intresserade av guldföremål, kontanter, bärbara datorer.
- Inbrottstjuvarna verkar ha god lokalkännedom och agerar inte sällan dagtid trots att många i området då är hemma.
- Det finns i princip ingen grannsamverkan i det drabbade området. Intresset att starta Grannsamverkan är stort men det är svårt att få boende att ta initiativet att starta. Att gå från ord till handling

Frågor att jobba vidare med

- Hur kan stadsdelsförvaltning, bostadsbolag och polis bli bättre på att förebygga lägenhetsinbrott.
- Hur får man de boende att kontakta polisen när någon misstänker bostadsinbrott.
- Hur får vi de boende att ändra sitt beteende gällande kontanter/guld i hemmet?

Fortsättning på projektet

- Under 2010 kommer stadsdelen tillsammans med Familjebostäder starta Bo-skola där boende kommer få mer information och stöd kring hur de kan starta Grannsamverkan.
- Erfarenheter från projektet kommer att ligga till grund för den handlingsplan mot lägenhetsinbrott som kommer presenteras för det lokala Brottsförebyggande Rådet i oktober 2010
- Fortsatt stöd till Grannstöd Spånga-Tensta, både från politiker, tjänstemän i stadsdelen och polisen.

ⁱ Källa Områdesfakta USK, 2009

Bilaga 1 information Lägenhetsinbrott

Bilaga 2 Artikel i DN Publicerat 2010

Bilaga 3, Brottsprevention och trygghetsskapande i Spånga-Tensta (Järva)

VIKTIG INFORMATION

TILL BOENDE I SPÅNGA-TENSTA

Det är många lägenhetsinbrott i Järvaområdet JUST NU!

Polisen jobbar hårt med att försöka hitta de som begår brotten, men det är viktigt att du skyddar dig själv och dina grannar samt hjälper polisen.

Tänk på att:

- Alltid låsa lägenhetsdörren, även då du är hemma.
- Inte förvara guld och andra värdesaker lättåtkomligt, tjuven vet var man brukar gömma värdesaker.
- Se till att porten, dörren till trapphuset är stängd / låst, det gör det svårare för tjuven att ta sig in i din lägenhet
- Tjuven bryter sig in genom fönster, balkonger och lägenhetsdörrar.
- Vara nyfiken och observant på okända personer i din trappuppgång, ditt närområde.

Larma alltid polisen vid pågående inbrott!

- Vid pågående inbrott ring 112!
- Vill du tipsa polisen, ring då Västerortspolisens tipstelefon 08 4013333 (telefonsvarare).

DU KAN ALLTID VARA ANONYM VID TIPSLÄMNING!

SPÅNGA-TENSTA
STADSDELSFÖRVALTNING

Järva-Andan är ett nätverk för alla "goda krafter" i Järva såsom föreningar, moskéer, fastighetsägare, företagare, polis, räddningstjänst, stadsdelsförvaltningar mfl.

NÄRPOLISEN I SÖDRA JÄRVA

Fler ögon ska stoppa vågen av lägenhetsinbrott

Foto: Erik Svensson / Scanpix

70 lägenhetsinbrott per vecka – så ser vardagen ut i Stockholm där inbrott i lägenheter ökat med 35 procent jämfört med i fjol. Nu tar de värst drabbade stadsdelarna till nya grepp för att få stopp på inkräktare som stjälar och skapar otrygghet.

Grannsamverkan; att patrullera sitt bostadsområde, hålla ögonen öppna och prata med främmande människor som rör sig i området har visat sig vara det bästa sättet att förhindra bostadsinbrott.

– ”Hejsan vad heter du? Känner du någon här?” Ingen gärningsman vill bli tilltalad eller påkommen. Grannsamverkan är absolut det bästa sättet, inte bara i områden med villor och radhus utan även i flerfamiljsboenden, säger Per Wedsmark till DN.se, insatschef för Stockholmspolisens bostadskommission som kartlägger och arbetar mot inbrott i bostäder.

Att grannar går ihop och jobbar brottsförebyggande är vanligt i villaområden. Men i Spånga-Tensta, det område i Stockholm som är värst drabbat av lägenhetsinbrott, vill man nu ta samma koncept till flerfamiljshusens trappuppgångar och omgivningar.

I en röd villa med vita knutar på Solhemshöjden i Spånga, tio minuter från Tenstas höghus, bor David Friberg. Han är en av 70 medlemmar i Grannstöd Spånga-Tensta och aktiv i föreningens satsning på att utöka verksamheten till områdets flerfamiljshus.

Hittills har de lokala grannstödarna lyckats engagera fyra bostadsrättsföreningar i Tensta att börja patrullera sina egna bostadsområden på kvällarna. Men i hyreshusen har det varit svårare att få igång ett engagemang bland grannarna.

– Jag pratar ofta med människor som är intresserade av att den här aktiviteten finns. Men att sedan få folk att själva gå ut och göra det här, det är ett större steg, säger David Friberg.

I höst ska han tillsammans med fastighetsägare och andra intresserade ta nya tag för att locka hyresgästerna i Tensta att starta grannsamverkan i sina hus. Det handlar inte bara om att spana efter tjuvar, berättar han, utan också om att rapportera till fastighetsägare och till stadsdelsförvaltningen om man exempelvis upptäcker klotter, trasiga lampor eller annat som kan skapa otrygghet i omgivningarna.

Satsningen på grannstöd sammanfaller med att stadsdelsförvaltningen startar en "boskola". Detta sker i slutet av sommaren och i samarbete med Spånga-Tenstas många föreningar för olika invandrargrupper, bland annat somaliska-, kurdiska- och assyriska föreningar.

Boskolan ska bli en grundläggande utbildning i de rättigheter och skyldigheter du har som hyresgäst, regler för uthyrning, brandsäkerhet och allemansrätt bland annat.

Stort fokus kommer också att läggas på just grannstöd och vikten av att snabbt kontakta polisen vid misstanke om pågående lägenhetsinbrott. Okunskap, misstänksamhet och rädsla för myndigheter kan ibland leda till att boende i Tensta låter bli att kontakta polisen vid inbrott i deras egen trappuppgång, enligt Ivan Erixon, brottsförebyggande närpolis.

Mats Carinder, chef för avdelningen stadsmiljö och medborgarservice i Spånga-Tensta, hoppas att boskolan ska öka tryggheten bland alla som lever i stadsdelen.

– Förra året utbildade vi på samma sätt miljöpiloter som spred kunskapen vidare på sitt eget modersmål. Vi nådde på så vis minst 400 personer och vet att det har gett resultat, säger han.

Stadsdelsförvaltningen i Spånga-Tensta har också som mål att få fler familjer att skaffa säkerhetsdörr och säkerhetsskåp till sina lägenheter. I dag erbjuder bland annat Svenska bostäder sina hyresgäster ett fast monterat säkerhetsskåp som extra tillval för 25 kronor i månaden.

Närpolisen Ivan Erixon förklarar varför säkerhetsskåpen är viktiga:

- Många som bor här har fortfarande mycket kontanter i hemma, även smycken. Det vore önskvärt om man nyttjade bankerna mer, men det finns en viss misstro. Så länge utbudet av kontanter, guld och smycken är stort så kommer inbrotten att fortsätta. Det behövs en attitydförändring och också fler banker att gå till.

Jenny Kallin
jenny.kallin@dn.se